

Betreft: Start tweede cyclus spreidingswet en kritieke situatie asielketen

1 | 3

Geacht college,

Op 27 februari jl. heeft het Rijk in het kader van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (spreidingswet) de Capaciteitsraming, de provinciale opvangopgaven en de indicatieve verdeling over gemeenten gepubliceerd.¹ Daarmee is de tweede cyclus van de spreidingswet aangevangen, waarover ik u hier graag nader informeer. In deze brief vraag ik daarnaast uw aandacht voor de kritieke situatie in de asielopvangketen op dit moment, en daarmee om uw inzet met betrekking tot de acute behoefte aan extra opvangplekken op de korte termijn.

Verzenddatum

26 maart 2026

Kenmerk

BS26032026NCS2

1. Start tweede cyclus spreidingswet

De capaciteitsraming maakt duidelijk dat er de komende twee jaren landelijk behoefte is aan in totaal 88.000 opvangplaatsen, waarvan 5600 opvangplaatsen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Met de spreidingswet wordt beoogd te komen tot een meer evenwichtige verdeling van asielopvang over het land. Die spreiding is noodzakelijk om de druk op individuele gemeenten en regio's te verminderen en om te komen tot een stabiel opvanglandschap. Hoewel er in Noord-Holland inmiddels meer opvangcapaciteit aanwezig is dan voorheen, is de beoogde landelijke spreiding nog niet gerealiseerd. Ook in onze provincie is bovendien nog vaak sprake van dure noodopvang met een beperkte looptijd, wat voor gemeenten, omwonenden en vluchtelingen onzekerheid met zich meebrengt.

Provinciale opvangopgave

Voor Noord-Holland betreft het een provinciale opvangopgave van 14.905 opvangplaatsen die indicatief over de Noord-Hollandse gemeenten is verdeeld. Conform de wet dient onze provincie dit aantal uiterlijk op 1 juli 2027 te hebben gerealiseerd, en in elk geval in stand te houden tot 31 december 2028. De wetscyclus start met een fase van negen maanden, waarin gemeenten onderling in gesprek gaan over een passende en haalbare (her)verdeling en de concrete invulling van de opvangopgaven binnen de provincie. Samenwerking in de regio is noodzakelijk, omdat enige clustering van gemeentelijke opgaven

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2026-8582.html>

onvermijdelijk is, en er bovendien al opvangcapaciteit aanwezig is waarop kan worden voortgebouwd.

Overlegfase in de regio Gooi en Vechtstreek

Gezien het grote aantal gemeenten vindt dit overleg in Noord-Holland in eerste aanleg plaats aan de vijf regionale regietafels. De regio Gooi en Vechtstreek heeft een gezamenlijke opvangopgave van 1272 reguliere en 86 amv-opvangplaatsen. Daarom verzoek ik u om aan de Regionale Regietafel Asiel Gooi en Vechtstreek in gesprek te gaan over (her)verdeling van de regionale opvangopgave, en gelijktijdig de mogelijkheden binnen uw eigen gemeente te onderzoeken om (versneld) opvang te realiseren. Gemeenten die meer opvangplaatsen faciliteren dan het indicatieve aantal uit de capaciteitsraming, kunnen daarover in regionaal verband afspraken maken. Voorbereide voorstellen tot herverdeling tussen Noord-Hollandse regio's kunnen aan de provinciale regietafel worden geagendeerd.

Conform de spreidingswet zal ik de resulterende verdeling van opvangplaatsen over Noord-Holland dit najaar opnemen in het provinciaal verslag. De inbreng vanuit de regio's ontvang ik graag uiterlijk op 11 november, waarna ik het provinciaal verslag eind november naar de minister zend. Op basis van dit verslag publiceert de minister eind dit jaar gemeentelijke taakstellingen in het provinciaal verdeelbesluit. Daarbij is het van groot belang dat wordt ingezet op duurzame, structurele opvanglocaties, zodat noodopvang kan worden afgebouwd en een stabiel opvanglandschap ontstaat. Middels het Interbestuurlijk Toezicht blijven gemeenten die hun taakstelling uit de eerste wetscyclus nog niet hebben gerealiseerd dit jaar gehouden aan hun taakstelling uit het verdeelbesluit van december 2024. Bij het regionaal overleg over invulling van de resterende opvangopgave ligt het in de rede dat deze gemeenten in de nieuwe cyclus een extra inspanning leveren.

2. Huidige kritieke opvangsituatie

Daarnaast vraag ik uw aandacht voor de kritieke landelijke druk op de opvangcapaciteit in het hier en nu. Door het sluiten van een aantal grote opvanglocaties ontstaat landelijk opnieuw een nijpend tekort aan opvang, en is het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) niet langer in staat om te voldoen aan afspraken met gemeenten over sluitende locaties. Het tekort loopt in de komende maanden op tot 7900 plekken deze zomer. De minister van Asiel en Migratie heeft daarom gevraagd via de lijnen van de regietafels te verkennen waar extra noodopvang kan worden ingericht, zodat wordt voorkomen dat opnieuw humanitair onaanvaardbare situaties ontstaan, en de noordelijke provincies opnieuw worden geconfronteerd met disproportionele druk.

In navolging van de minister doe ik Noord-Hollandse colleges en raden daarom hierbij het dringende verzoek spoedig te bezien of binnen uw gemeente op korte termijn tijdelijke opvang kan worden georganiseerd. Het COA benadert de komende tijd een aantal gemeenten proactief om de mogelijkheden te bespreken. Ik vraag u in dat geval constructief met het COA in gesprek te gaan. Iedere bijdrage helpt om de acute druk op de opvang te

verlichten. Ook hier ligt het voor de hand dat gemeenten die hun taakstelling uit de eerste wetscyclus nog moeten invullen een extra inspanning leveren. Om verantwoordelijkheden te verdelen, kunnen gemeenten hierover afspraken maken aan de regietafels. Aangaande dit onderwerp ontvangen gemeenten dezer dagen ook een brief van de minister, waarin de kritieke situatie en de acute opvangbehoefte uitvoeriger worden toegelicht.

Tot slot

Op 8 april bezoek ik de Regionale Regietafel Asiel Cooi en Vechtstreek. Dan ga ik graag met u in gesprek over zowel het acute opvangvraagstuk als over de invulling van de wettelijke opvangopgave.

Ik heb oog voor de bestuurlijke realiteit waarin u opereert. De collegevorming naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen vormt bovendien een complicerende factor. Gezien de uiterst krappe wettelijke termijnen en de zeer zorgelijke situatie in de opvangketen is het echter noodzakelijk dat we gezamenlijk voortgang blijven maken.

Hoogachtend,

de commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland

A.Th.H. van Dijk

Een afschrift van deze brief is tevens verzonden naar de gemeenteraden in de regio Cooi en Vechtstreek en naar de voorzitter van de Regionale Regietafel Asiel Cooi en Vechtstreek, mevrouw Lanphen. Een brief met gelijkaardige strekking is eveneens naar gemeenten in de overige Noord-Hollandse regio's verzonden.